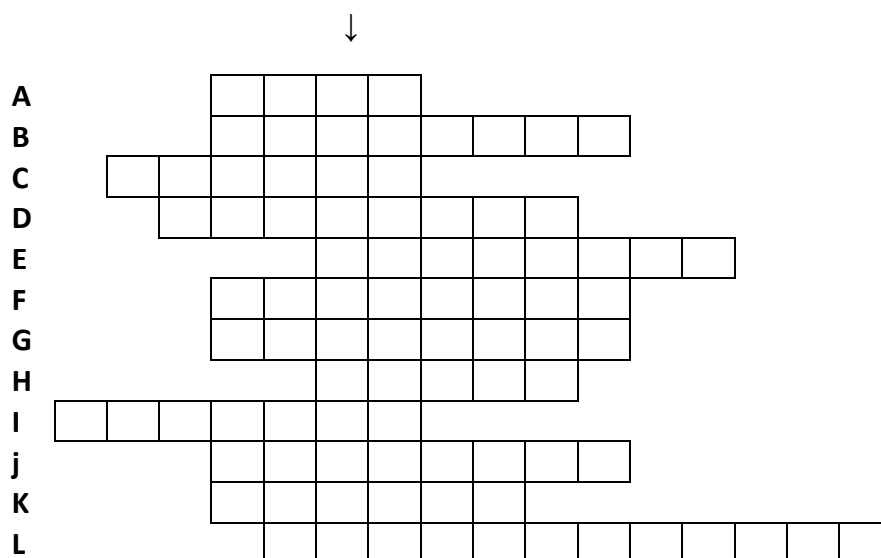

Biologická olympiáda - kategória E
49. ročník
Poznaj a chráň prírodu svojej vlasti (57.ročník)
Celoštátne kolo - školský rok 2014/2015
Písomný test – odbornosť zoológia

1. Vylúšti obsah tajničky doplnením rodových názvov vedeckých a v slovenčine (upresnenie v zátvorke):

A. „Zelený“ obojživelník zo zoznamu živočíchov predpísaných na šk. rok 2014/2015 (ved.); **B.** Hmyz s bodavo-cicavým ústnym ústrojom, prevažne živiaci sa rastlinami, dospelý zimuje v pôdnej hrabanke (ved.); **C.** Sťahovavý „čiernohlavý“ spevavec, žije aj vo všetkých typoch lesov (ved.) **D.** Stály až prelietavý „žltý“ spevavec, obývajúci hlavne kultúrnu step. Intenzívne žlté sú hlava a spodná časť tela. (slov.); **E.** Chochlatý spevavec, hniezdiaci 2x ročne v priehľbinke na zemi, stály, na rozdiel od „príbuzného“ „poľného“ spevavca, ktorý je sťahovavý a pokiaľ prezimuje, tak len niekoľko jedincov (ved.); **F.** Väčší hlodavec, žijúci i na poliach, ktorému neprekáža ani pravidelná hlboká orba, na zimu si robí zásoby potravy (ved.); **G.** Hmyz, ktorého „mláďa“ sa nazýva pahúsenica a má rada určitý druh ovocia (slov.) ; **H.** Cicavec, z radu Lagomorpha, u ktorého samica môže byť opätovne oplodnená počas gravidity (ved.); **I.** Chrobák, ktorého vývin môže trvať až 6 rokov a dokáže sa vymrštiť do výšky, ak je na chrchte (slov.); **J.** Zavality, robustný hmyz žijúci prevažne pod zemou, kde si hľadá aj potravu (slov.); **K.** Sťahovavý vták, u nás jediný zástupca prevažne tropickej čeľade, hniezdiaci v dutinách stromov, kŕmiaci mláďatá počnúc hmyzom, obojživelníkmi, drobnými plazmi a cicavcami (slov.); **L.** Dovlečený pásikavý chrobák, špecializujúci sa na ľuľkovité rastliny, žije dve vegetačné obdobia (ved.).

Vedecký názov jednej z čeľadí spevavcov, ktorá má najpočetnejšie druhové zastúpenie na celom svete okrem ostrovov Oceánie, Austrálie a Madagaskaru sa vedecky volá – názov v tajničke:

.....

2. Zakrúžkuj akým spôsobom prežívajú zimné obdobie nižšie uvedené druhy živočíchov (A- aktívny; B – neaktívny; C- pravý zimný spánok; D- nepravý zimný spánok) :

dážďovka: A B C D

slimák: A B C D

sysel': A B C D

krt: A B C D

zajac: A B C D

chrček: A B C D

hraboš: A B C D

myška: A B C D :

ropucha: A B C D

3. Zakrúžkuj a) ktorý z uvedených motýľov je z predpísaných druhov:

A

B

C

b) napíš jeho celé slovenské a vedecké meno:

.....

c) napíš ktoré sú živné rastliny húsenice, d) miesto kde sa obvykle kuklí:

.....

4. Napíš, počet generácií / znášok nasledovných živočíchov v roku:

Ucholak modlivka..... medvedík strapka pšeničná
 bzdocha kapustová červc sanchozský pásavka zemiaková
 piliarka slivková bodruša obilná prepelica poľná

5. Koníky, svrčky a medvedíky vydávajú cvrlikavé zvuky;

a) Napíš, čím je tento zvuk vydávaný, b) či ho vydávajú obe pohlavia:

a) koník b) ÁNO / NIE

svrček ÁNO / NIE

medvedík ÁNO / NIE

6. a) zakrúžkuj a b) prirad' príslušné celé slovenské a vedecké meno živočíchovi uvedenému v zozname druhov predpísaných na školský rok 2014/2015, ktorý sa vyskytuje v agroceenózach:

A

B

C

b)

c) Zakrúžkuj písmeno pod obrázkom, ktoré znázorňuje znášku živočicha z bodu a):

A

B

C

7. a) Napíš, čo je pohlavný dimorfizmus

.....
.....

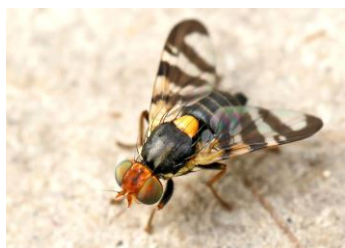
b) Napíš, u ktorých z predpísaných druhov **bezstavovcov** sa tento jav vyskytuje:

.....
.....

8. Napíš ako a čím sa bráni dudok chochlatý pred útočníkmi:

.....

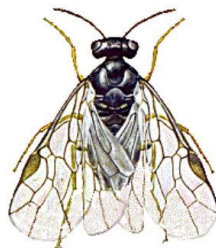
9. a) Napiš celé slovenské a vedecké meno vyobrazených živočíchov:

A

B

C

D

A

C

b) Priradiť - zakrúžkuj príslušné písmeno larvy (B, D) k dospelému jedincovi, na ktorého sa premení (A, C)

A – B / D

C – B / D

c) larva živočicha A sa vyvíja vo viacerých plodoch: ANO / NIE

larva živočicha C sa vyvíja vo viacerých plodoch: ANO / NIE

10. Uveď rodové názvy v slovenčine tých z predpísaných druhov bezstavovcov, ktoré sa vyznačujú starostlivosťou o potomstvo:

.....

11. Doplní u ktorých druhoch vtákov sú mláďatá kŕmivé / A/ a ktoré nekŕmivé /B/:

pŕhl'aviar čiernohlavý penica čiernohlavá krakľ'a belasá drop veľký

myšiak lesný prepelica poľná jarabica poľná myšiak lesný

12. Kde hniezdia (Z- zem, K-kríky, D-dutiny S- stromy):

kaňa sivá, krakľ'a, prepelica, jarabica,

myšiak, dudok, strakoš, zelienska,

vrabec

13. Urči, ktoré dva z vyobrazených „vlasáčov“ sú z predpísaných druhov a k nim napíš (údaje o treťom živočíchovi nevyplňaj!):

- a) ich rodové a druhové meno v slovenčine; b) kde hniezdia; c) či je chránený;
d) či je sťahovavý

A.

B.

C.

A. a).....

b)

c)

d)

B. a)

b)

c)

d)

C. a)

b)

c)

d)

Autori testu: RNDr. Vladimír Knezl, CSc., prom.biol. Eva Repková

Recenzent: Ing. Ján Kícko, PhD.

Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2015